

Täysistunto

Keskiviikko 23.11.2022 klo 14.02—22.34

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 99/2022 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 21/2022 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Asian käsittely keskeytettiin 22.11.2022 pidetyssä täysistunnossa. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Strand poissa, edustaja Adlercreutz poissa, edustaja Mäkinen poissa. — Edustaja Simula.

Keskustelu

19.04 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Ensinnä esitän perussuomalaisten vastalauseen mukaisesti, että lakiehdotus hylätään.

Hallituksella on vahva punavihreä ideologia läsnä ihan kaikessa, ja se heijastuu tässäkin hallituksen esityksessä. Keinolla millä hyvänsä ja perusteella millä tahansa halutaan lisätä maahanmuuttoa, perustelu vain vaihtelee. Välillä se on humanitäärinen: täytyy auttaa. Välillä hoetaan kansainvälisyyttä: ei saa käpertyä ja jäädä ulos globaalista maailmasta. Välillä vaaditaan työvoimaa työvoimapulana vuoksi. Toisinaan se on huippuosajia ja toisinaan sitten halpatyövoimaa. Seurauksena ei panosteta suomalaiseen ammattikoulutukseen. Kaikista halutaan vaikka väkisin korkeakoulutettuja, ja sitten taas on kelvottomia panostuksia siihen korkeakoulupolitiikkaan ja esimerkiksi korkeakoulupaikkoihin. Ei ole tarpeeksi aloituspaikkoja, vaikka on vuosikaudet tiedetty, mille aloille näitä eri osajia suomalaisnuorista tarvittaisiin.

Mitä tulee tähän hallituksen esitykseen, tämä huutaa sitä ihan samaa ideologista huutoa maahanmuuton pakonomaiseksi lisäämiseksi. Niin sanottua D-viisumia halutaan laajentaa uusiin kohderyhmiin, ja kokoomus toimii tässä näppärästi apupoikana. Hallitus haluaa kolminkertaistaa ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrän vuoteen 2030 mennessä. Ketään ei tunnu kiinnostavan, hyötyvätkö Suomi tai suomalaiset tästä lainkaan. Eihän ulkomaisten opiskelijoiden määrä voi olla itseisarvo. Esityksen hyödyt ovat täysin kiistanalaisia. Arvion mukaan uudistuksen hinta on turhan korkea hyötyihin. Mitä enemmän uusia maahantulomenettelyjä, sitä hitaammaksi käyvät perusprosessit.

D-viisumi on otettu käyttöön kesäkuussa, ja ilman, että siitä on vielä olemassa arviota, ovatko tavoitteet toteutuneet, on hallituksella kamala kiima laajentaa kohderyhmää. Onko kyseessä kenties vaalikiima vai mikä? Mene ja tiedä. Voin vain ihmetellä, miksei hallitus keskity lainkaan saattamaan maassa jo olevia maahanmuuttajia työelämään. Tähän ongelmaan ei ole ratkaisuna maahanmuuton lisääminen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

Kaikista huolestuttavinta on se, ettei hallitus näytä piittaavan kansallisesta turvallisuudesta. Suomeen hakeutuu eniten — yllätys yllätys — kiinalaisia ja venäläisiä näillä opiskelu- ja tutkimusperusteisilla oleskeluluvilla. Kumpaa kohan tämä enemmän hyödyttää, Suomea ja suomalaista ja meidän yhteiskuntaa vai kyseisiä maita? Puolet ulkomaalaisopiskelijoista palaa kotimaihinsa eikä edes jää Suomeen. D-viisumiin liittyy riski laittoman maahanmuuton lisääntymisestä, ja supo totesi, että väärinkäytöksiin voi sisältyä myös kansallista turvallisuutta vaarantavia seikkoja. Silti hallituksen hälytyskellot eivät soi.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Antikainen poissa. — Edustaja Koponen, Ari.

19.08 **Ari Koponen ps:** Arvoisa puhemies! Yhdyn edelliseen puhujaan, ja kannatan edustaja Simulan tekemää esitystä.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mäkyne, Jukka.

19.08 **Jukka Mäkyne ps:** Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on siis ulkomaalaislain muuttaminen. Siihen ehdotetaan lisättäväksi säännökset pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettuihin viisumiin eli niin sanotun kansallisen viisumin myöntämisestä opiskelijoille, tutkijoille, yritysten työntekijöille sekä edellä mainittujen perheenjäsenille.

Esitys on varmasti hyvä paperilla, mutta käytäntö on toista — ihan kokemusperusteisesti. Hyvää tässä on se, että yritysten omaa rekrytointia helpotetaan. Tähän pitäisikin keskittyä ja muuttaa laki koskemaan vain tätä eli työhön saapuvia ja heidän perheitään. Mutta huonoa tässä on se, että tämä koskee myös spontaanisti tänne tulevia opiskelijoita ja heidän perheenjäseniään, joita ei määritellä tarkasti. Tämä antaa mahdollisuuden ankkurilapsitoiminnalle ja väärinkäytöksille. Perheen määritelmä on hieman erilainen muissa maissa kuin Suomessa, koska siellä perhekoot ovat suuria ja siihen kuuluu myös muita sukulaisia.

Hallitus esittää myös, että pitkäaikainen viisumi myönnettäisiin jatkossa maahantuloa varten ulkomailla oleskelevalle oleskeluluvan haltijalle, joka on menettänyt oleskelulupakorttinsa.

Esitys on osa hallituksen tavoitetta lisätä merkittävästi työperäistä maahanmuuttoa sekä opiskelijamaahanmuuttoa. Hallitus pyrkii jopa kolminkertaistamaan ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrän vuoteen 2030 mennessä. Tämä niin sanottu D-viisumi on ollut käytössä kesäkuusta lähtien, ja sitä on myönnetty vain joitakin satoja, eli käytännön kokemusta ei ole vielä kertynyt. Ensinnäkin tämä esitys nopeuttaisi edellä mainittujen ryhmien saapumista vain viikolla mutta aiheuttaisi käsittelypuolella ruuhkautumista, ja hinta olisi aivan liian korkea hyötyyn verrattuna.

Arvoisa puhemies! Mihin tällaista esitystä yleensä tarvitaan? Onko Suomeen niin vaikea tulla? Ei ainakaan Migrin tilastojen mukaan. Marinin hallituksen aikana on myönnetty turvapaikkoja ja oleskelulupia jo noin 420 000. Toki osa näistä on kausityöntekijöille, joista eilisessä istunnossa meitä perussuomalaisia ainakin SDP paheksuen moitti. [Bella Forsgrénin välihuuto] On käsittämätöntä, että salin vasemmasta laidasta kerrotaan totuutena sellaisia asioita, jotka eivät pidä paikkansa, kuten sitä väittämää, että suuri osa on kausityöntekijöitä. Otin selvää kausityöntekijöiden määrästä, ja selvisi, että heitä tulee vuosittain Suomeen noin 3 000. Tarve olisi 10 000:n luokkaa, mutta jostain syystä ei edes kausityöntekijöitä kiinnosta tulla tänne. Eli muistutus oli aika turha verrattuna siihen 420 000 myönnettyyn lupaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

Tämä on taas yksi niistä useista esityksistä, millä hallitus pyrkii entisestään edistämään maahanmuuttoa. Meillä on maassa työvoimaa ihan tarpeeksi, jos vain palkat saadaan kohdalleen. Perussuomalaisten mielestä yhteiskunnan tehtävä ei ole tuoda tänne ensin väkeä ja vasta sitten miettiä, mihin töihin he kelpaavat. Tämä täytyy jättää yrityksille. Työllistetään suomalaiset ja jo maassa olevat ensin. Jo siinä on työskarkaa kerrakseen.

En kannata esitystä tässä muodossa, ja kannatan sen hylkäämistä. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kiljunen, Kimmo.

19.12 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Tässä käydään keskustelua hallituksen esityksestä, jossa on ideana, kuten perussuomalaiset totesivat, kolminkertaistaa ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä Suomessa, ja tähän suhtaudutaan samalla tavalla kriittisesti kuin kaikkeen mahdolliseen. Kun puhumme vain ylipäätään kansainvälistymisestä, ihmisten liikkuvuudesta ja myöskin maahanmuutosta yhtenä osana sitä, niin siihen suhtaudutaan aksiomaattisesti kriittisesti. Jäin pohtimaan edustaja Simulan puheenvuoroa, kun hän totesi tällä tavalla, että puolet näistä ulkomaalaisopiskelijoista, jotka tänne tulevat, suorittavat tutkinnon täällä, ei edes jää Suomeen. Käytitte tätä termiä ”eivät edes jää Suomeen”. [Jenna Simulan välihuuto] Kun teidän argumenttinne oli se, että ongelmana on maahanmuutto, mitä te kritisoitte, niin eikö tämä, että ”ei edes jää Suomeen” itse asiassa olisi sen mukaista, mitä te haluatte? Tässä toisaalta voidaan sanoa toisinpäin, että puolet jää Suomeen.

Ja nyt tullaan, arvoisa puhemies, siihen ytimeen. Kansainvälinen vuorovaikutus, tiivistyvä maailma myöskin näkyy erittäin paljon kansainvälistyvänä yliopistotoimintana ja korkeakoulutoimintana. Meillä on yhä enemmän opiskelijavaihtoa, harjoitteluvaihtoa, erityyppistä, joka nimenomaan on erittäin arvokas lisä korkeakouluopintoihin. Tästä voin ottaa kaksi erilaista kulmaa, jotka osoittavat sekä niitä, jotka lähtevät maasta pois, jotka tulevat Suomeen niitä suorittamaan, että toisinpäin niitä, jotka tänne jäävät. Ne, jotka tänne jäävät, luonnollisesti vastaavat siihen huutoon, mikä meillä on tarve koulutettuun työvoimaan. Meillä on tarvetta nimenomaan työllistää ihmisiä, ja tässä suhteessa on arvokasta, jos meille tulee ulkomailta ihmisiä, jotka suorittavat tutkinnon. He ehkä avioituvat täällä ja muuta, perustavat perheen, mikä vastaa siihen tarpeeseen, mikä meillä työvoimapulan osalta tällä hetkellä aidosti on olemassa. [Jukka Mäkynen: Miten meni omasta mielestä?]

Mutta sitten toisinpäin — otetaan myöskin se — on se, että ulkomaalainen opiskelija täällä suorittaa tutkinnon ja palaa kotimaahansa. Minulla on myöskin henkilökohtainen kokemus tästä. Olen itse väitellyt aikanaan Englannissa, viisi vuotta opiskellut siellä, jolloin tiedän hyvinkin sen, mikä merkitys Englannilla on minun elämässäni ollut suhteessa niihin verkostoihin, mitä olen myöskin myöhemmässä elämässäni rakentanut. Ja tämä panos näkyy esimerkiksi siinä aivan loistavassa innovaatioissa, jota Yhdysvalloissa kehitetään jatkuvasti, eli Fulbright-stipendijärjestelmässä, toisen maailmansodan jälkeen luodussa opiskelijavaihtojärjestelmässä, jossa nimenomaan Yhdysvaltain hallitus on maksanut opiskeluvaihtoa niin, että siellä on ollut ulkomailta olevia opiskelijoita, joista useat myöskin palaavat kotimaahansa. He ovat olleet se keskeinen silta, joka on luonut myöskin Yhdysvalloille kontaktipintoja ympäri maailmaa, mikä näkyy tietysti kansainvälistymiskehityksenä.

Ja aivan samalla tavalla meille, jotka olemme ulkomailla opiskelleet, palatessamme kotimaahan jäävät ne siteet siihen yhteiskuntaan, missä me olemme olleet. Aivan samalla tavalla ne, jotka ovat suorittaneet tutkintoja Suomessa, ovat Suomen ”lähettiläitä” kotimais-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

saan. Ja tämä on iso apu myöskin meidän oman ei ainoastaan kansainvälistymisen kannalta vaan kanssakäymisemme kannalta ja oman kehityksemme kannalta. Ja minusta on vähän onnetonta, että me täällä suhtaudumme näin teesimäisen kriittisesti tähän kysymyseen, mikä on arvokasta tässä hallituksen esityksessä. [Jukka Mäkynen: Ja nyt te meinaatte, että kolmansista maista tulevat tekevät ihan saman!]

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Rantanen, Mari.

19.15 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Kiinnitän vielä kertaalleen huomiota siihen, että niin supon lausunnossa täällä eduskuntakäsittelyn aikana kuin silloin kun tämä laki on ollut lausuntokierroksella on kritisoitu siis Suomen Ankaran-suurlähetystöstä, ja Lähi-idän alueen osalta edustustojen näkemys oli, että tätä ei pitäisi missään nimessä laajentaa näihin oleskelulupakortteja hukanneisiin, koska se lisää väärinkäytösten riskiä ja voi lisätä myöskin kansallisen turvallisuuden uhkia. Siltä osin täytyy kyllä sanoa, että kyllä täällä melkoiset laput silmillä mennään, kun tällaisiakin esityksiä vain tuodaan tänne.

Nyt tässä oli puhetta kansainvälisistä opiskelijoista, että pitäisi kolminkertaistaa, mutta kuulkaa, kun Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene on 22. syyskuuta julkaissut viimeisimmästä AMK-hausta tiedotteen, jossa he toteavat, että on tullut kuusinkertainen määrä kansainvälisiä hakijoita, ja lainaan täältä: ”Ammattikorkeakoulujen hakijamäärät kasvoivat viime vuodesta 10 000 opiskelijalla. Kasvun selittää ulkomaalaisten hakijoiden määrän massiivinen kasvu.” Näin kirjoittaa Arene. Tämähän kertoo siitä, että jostain syystä me olemme ryhtyneet täällä kouluttamaan koko maailmaa. Toki se sopii tähän vihervasemmistolaiseen hallitukseen, jossa keskusta kannattaa hyvin teidän ideologiaanne, mutta mikä tässä on järkevää, sitä sopii tietysti kysyä.

Ja totean tässä yhteydessä myös sen, että saimme hallintovaliokuntaan nämä asiantuntijalausunnat, ne ovat sieltä internetsivuilta luettavissa. Siellä sisäministeriö on antanut lisäselvityksenä selvityksen näistä opiskelijamaista, mistä meille tullaan tähän maahan: Opiskelijoita eniten: Venäjä, Bangladesh, Kiina, Intia ja Vietnam. Sen sijaan tieteellinen tutkimus — kuunnelkaa tätä: Kiina, Iran, Intia, Venäjä, Pakistan. [Jenna Simula: Ei ole Yhdysvallat!] — Ei ole Yhdysvaltoja, kun Yhdysvallat on hävinnyt tästä listauksesta valitettavasti.

Kyllä tässä turvallisuustilanteessa, jossa me olemme kansainvälisesti mutta myös sisäisen turvallisuuden osalta, jonkunnäköistä tolkkua näissä esityksissä pitäisi olla, ja valitettavasti tänään te toitte jälleen kerran uuden helpotuksen tähän saliin. Tämä Marinin hallituksen maahanmuuttopolitiikka ei ole enää hallittua, tämä ei ole millään lailla kestävä. Hämmästelen sitä, että sellaiset puolueet kuten keskusta ja SDP, joille luulisi turvallisuusasioiden olevan tärkeitä, edes te, pitäisitte jonkunnäköistä tolkkua, mutta kun ei, niin ei.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Holopainen, Mari.

19.19 Mari Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Täällä on kyllä käyty varsin erikoista keskustelua perussuomalaisten taholta nyt ja aiemmin, kun tämä keskustelu oli meneillään, ja käy ilmi, että teillä on ihan toisenlaiset tavoitteet kuin esimerkiksi koko elinkeinoelämällä [Leena Meri: Kyllä! — Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] saada tänne Suomeen erilaisia asiantuntijoita, osaajia. Osaajapula on valtava monenlaisissa yrityksissä, monilla aloilla, mutta sitten jos puhutaan erityisasiantuntijoista, joista tässä nyt pääosin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

on kyse, niin kyllä se koko maailmassa on lähestulkoon kulmana, että kaikki yrittävät houkutella erilaisia erityisasiantuntijoita, tutkijoita ja muita ammattilaisia. [Jukka Mäkysen välihuuto] Ja aika erikoinen lähestymistapa, hyvin erilainen lähestymistapa on sitten perussuomalaisilta väittää, että tällä ei ole mitään taloudellista merkitystä tai tämä ei ole tärkeätä, kun koko elinkeinokenttä nyt kertoo samaa viestiä, että osaajapula on yksi keskeisimpiä ongelmia tällä hetkellä.

On tärkeätä, että kuitenkin löytyy selkeästi enemmistö suomalaisistakin puolueista, jotka ovat tunnistaneeet tämän haasteen ja sen, että me tarvitaan eri alojen osaajia, todella isoja määriä itse asiassa joidenkin niiden arvioiden mukaan, joita tosiaankin sieltä elinkeinojärjestöjen puolelta on tehty, 130 000 osaajaa. Meillä on sellainen ikärakenne, kuten varmaan tiedätte, että se vaatii ratkaisuja — me ei olla syntyvyyden kautta ratkaisemassa meidän työvoimapulaa kovinkaan nopeasti, ja on aivan välttämätöntä, että me viedään eteenpäin tämän kaltaisia hankkeita, joilla me saadaan helpotettua tänne tuloa.

Tietysti toinen asia on sitten se, minkälainen ilmapiiri täällä on. Kun tätä keskustelua kuuntelee, jota olette täällä käyneet, niin tietenkään ei varmaan ole niin, että tänne ollaan suin päin kiljuen tulossa, vaan kyllähän on enemmänkin kyse siitä, että Suomen täytyy tehdä monenlaisia toimia, jotta me ollaan vetovoimainen, jotta täällä on helppo asioida niin pankissa kuin erilaisten viranomaislupien osalta, ja meillä on todella paljon vielä tässä tehtävää. Meillä on varmasti tehtävää myös siinä, että täällä on paremmat edellytykset oppia eri kieliä, myös suomea ja ruotsia esimerkiksi, jos tänne on jäämässä pidemmäksi aikaa, mutta myös paljon tehtävää sen eteen, että täällä pärjäävät ne, jotka ovat tulossa vain vähäksi aikaa, myös englannilla esimerkiksi. Täysin eri linjoilla kyllä olen tämän teidän talousajattelun kanssa tässä.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Junnila.

19.22 **Vilhelm Junnila ps:** Herra puhemies! Ihmettelen kyllä, kuinka vähäisellä intensiteetillä suhtaudutaan suojelupoliisin arvioihin näissä turvallisuuskysymyksissä. Jostain syystä suojelupoliisi hyvin usein tässä poliittisessa keskustelussa ohitetaan ja tuodaan sellaisia argumentteja, jotka eivät enää itse substanssiin liity.

Ihmettelen myös sitä, miten edustaja Kiljunen sotki jo komeasti tutkinto-opiskelijat ja vaihto-opiskelijat. Kyllähän vaihto-opiskelijoiden kuuluukin mennä kotiinsa sen jälkeen, kun he ovat tämän vaihto-osuuden suorittaneet. Edustaja Simula tässä vieressä otti esiin, että tutkinto-opiskelijoistakin valmistumisen jälkeen puolet kaikkooa muille maille, ja tämä asia oli Kiljuselle sitten jotenkin vaikea ymmärtää. Ja tästähän on kysymys: mitä hyötyä Suomelle silloin on, jos me ensin koulutamme kokonaisen tutkinnon, akateemisesti koulutetun henkilön, ja sen jälkeen hän palaa kotiinsa? Ainakaan silloin siitä ei ole meille mitään hyötyä.

Mitä sitten tulee maahanmuuttoon yleisesti, niin täällä jo mainittiin erityisosaaja ja erityisasiantuntija ja osaajista puhutaan. Nämä osaajathan eivät ole akateemisesti koulutettuja. He tulevat EU- ja Eta-maiden ulkopuolelta. Sen vuoksi halutaan tehdä reikiä saatavuusharkintaan, että heidät voisi ottaa tänne ilman meidän tämän tyyllisen halpatyövoiman estävää lainsäädäntöämme. Kyllä edustaja Kiljusenkin pitäisi ymmärtää erottaa nämä toisistaan, kun puhutaan akateemisesti koulutetusta väestä, jota oikeasti tarvitaan. Sitä tarvitaan koko Euroopassa. Siinä sisämarkkinatkaan eivät pysty antamaan riittävästi vastinetta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

Mutta on se aika kummallista, kun puhutaan 500-miljoonaisesta sisämarkkinasta ja hyvin alkeellisista töistä, vaikka siivouksesta ja tämäntyylistä, jotka tehdään aika pienellä koulutuksella. En yhtään aliarvioi siivoajien tehtäviä, mutta on se kummaa, että heitä ei riitä koko Euroopassa. Mikähän se syy, edustaja Kiljunen, on, että näitä pitäisi haalia Bangladeshista ja Pakistanista? Ja kuten mainittiin tässä lakiesityksessä, kun näitä lupiakin jo muutetaan, niin sitten se koskettaa myös kiinalaisia, se koskettaa pakistanilaisia, intialaisia, mikä sitten lisää edelleen väärinkäytösten uhkaa.

Kyllä nämä maahanmuuton osa-alueet pitää myös osata erottaa toisistaan. Kun te jatkuvasti puhutte osajista, niin kertokaa, mikä se osaja teille on. Kertokaa kansalaisille, mitä te sillä osajalla tarkoitate. Voin vakuuttaa, että se ei tarkoita vaihto-oppilasta, se ei tarkoita akateemisesti koulutettua väkeä, se ei tarkoita edes tutkinto-opiskelijaa Suomessa. Kyllä se teidän osaajanne on aivan teidän itse keksimänne termi ammattitaidottomalle, kielitaidottomalle työvoimalle EU- ja Eta-alueiden ulkopuolelta.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kiljunen, Kimmo.

19.25 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Hieman häiritsee se, että meillä passin pohjalta, kansalaisuuden pohjalta, määrittyvät ne ihmiset, jotka ovat kelvollisia, ja ne, jotka eivät ole kelvollisia. Tässä kyllä tuntuu, kun maailma pienenee kovaa vauhtia, että on hyvä miettiä sitä kokonaisuutta, missä me elämme.

Täällä myöskin perussuomalaiset viittaavat siihen, että hallitus ja me hallituspuolueiden edustajat täällä vähättelisimme suojelupoliisin lausuntoa kansallisista turvallisuusriskeistä [Perussuomalaisten ryhmästä: No niinhän te teette!] tai samalla tavalla vähättelisimme, emme pitäisi tärkeänä potentiaalisia väärinkäytösmahdollisuuksia, [Jenna Simulan välihuuto] joita muun muassa tämä hävinneiden oleskelulupakorttien palauttaminen voisi tarkoittaa ja niin edelleen. Näissä molemmissa asioissa voin vakuuttaa teille, että hallitus ja me hallituspuolueiden edustajat myöskin suhtaudumme erittäin vakavasti sekä väärinkäytöksiin että myöskin supon lausuntoihin ja arvioihin kansallisesta turvallisuudesta. Nämä ovat ykköskysymyksiä, joita me joudumme aina arvioimaan myöskin silloin, kun me arvioimme ulkomailta tulevien asiantuntijoiden merkitystä suomalaisessa yhteiskunnassa. Viittaa nyt tässä kohdassa erittäin selkeästi siihen ulkomaalaisten asiantuntijoiden mahdollisiin turvallisuusriskeihin riippumatta siitä, mitä passia kannetaan. Tässä suhteessa tämä, että meillä on leimat valmiina, on hieman huolestuttavaa siitä huolimatta, että me tunnistamme tietysti kansainvälisen turvallisuustilanteen herkkyyden tällä hetkellä.

Tämä on se iso seikka, että näihin turvallisuushuoliin täytyy kiinnittää huomiota kaikissa tilanteissa, kaikenlaisissa asetelmissa, ei ainoastaan tämän päätöksen yhteydessä, kun puhumme ulkomaisista opiskelijoista ja tutkintojen suorittamisesta täällä, vaan kaikissa tilanteissa. Siinä suhteessa tätä herkkyyttä tarvitaan koko ajan. Väärinkäytöksiä meillä on kaikessa lainsäädännössä, jota Suomessa harjoitetaan. Myöskin suomalaiset väärinkäyttävät mahdollisesti erityyppisissä tilanteissa muun muassa sosiaaliturvaa ja niin edelleen. Tämä täytyy vain kitkeä pois, ja meidän täytyy olla tarkkoja siinä, mutta ei se tarkoita sitä, että me emme voi uudistaa ja kehittää yhteiskuntaa.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Norrback.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

19.27 Anders Norrback r: Tack, ärade talman! Det är alldeles tydligt att när det gäller förhållandet till människor som kommer från andra kulturer och från en annan utgångspunkt så delar det oss här i Finland. Det delar oss här i salen och det delar i många andra länder också. Det är så, och det som däremot är besvärligt är när vi har svårt att hålla oss till fakta och förvränger det. Det är det som gör det svårt att föra en saklig diskussion.

Arvoisa puhemies! Eilen tuli esiin perussuomalaisten taholta, että kausityöntekijöitä on tuhat. Tänään tuli esiin, että heitä on 3 000. Kysymysmerkiksi jää, montako heitä on huomenna. Eli minun mielestäni täytyy ensin tulla yhteisymmärrykseen siitä, minkä tyyppisistä luvuista puhutaan ja mitkä ovat ne oikeat luvut, ennen kuin voidaan keskustella asiallisesti asioista.

Voimme tietysti sitten... [Jukka Mäkysen välihuuto] — Täytyy hyväksyä se, että me olemme eri mieltä tässä asiassa. Minä itse uskon sellaiseen yhteiskuntaan, joka kasvaa ja rakentuu kansainvälisyyteen, ja toinen vaihtoehto on tietysti, että on yhteiskunta, joka on sulkeutunut ja ei kehity. Se on arvovalinta, ja oma arvovalintani on avoin maailma. Minun mielestäni se on parempi edellytys hyvinvoinnille ja meidän kaikkien paremmalle yhteiskunnalle. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Forsgren.

19.29 Bella Forsgrén vihr: Kiitoksia, arvoisa puhemies! Ja kiitos edustaja Norrbackille hyvästä puheenvuorosta.

Olisin tästä kansainvälisyydestä ja korkeakoulutuksesta käyttänyt sen verran puheenvuoroa, koska olen yhden ammattikorkeakoulun hallituksen puheenjohtaja ja tämä kansainvälisyys liippaa kyllä tärkeästi. Ehkä täällä on sellainen kuva, että se opiskelijamäärä, mikä tänne tulee, olisi helppo tänne saada. Elikkä ammattikorkeakoulut ja yliopistot käyvät tosi paljon kilpailua siitä, että me saataisiin Suomeen osaajia opiskelemaan ja että me saataisiin opiskelijoita, ja se ei ole helppoa puuhaa.

Sitten toinen asia. Tässä oli sellainen kuva, että opiskelijat Suomen rahoilla koulutettaisiin ja sitten he eivät edes kehtaa jäädä tänne. Meillähan on nykyään järjestelmä, että tosi monessa korkeakoulussa, melkein kaikissa tietääkseni, on lukukausimaksut ulkomaalaisille opiskelijoille. [Jenna Simulan välihuuto] Tätä en itse poliittisesti kannata, mutta tämä väite ei vain itse asiassa pidä paikkaansa.

Mutta se on totta, että useat niistä, jotka haluisivat jäädä opintojen jälkeen Suomeen, eivät siinä onnistu, ja se suurin syy on työllistymisvaikeudet, ja kun on tutkittu sitä, mitkä ovat ne suurimmat tekijät siellä taustalla, niin yksi on kieliosaaminen. Totta kai sitä pitää miettiä, mitä korkeakoulut voivat tarjota paremmin kansainvälisille opiskelijoille.

Sitten toinen asia on se, että on vaikeata saada sitä ensimmäistä harjoittelupaikkaa, ja totta kai siinä koko alueen yhteistyötahojen pitää tehdä parempaa yhteistyötä, sekä sen kaupungin että sitten erilaisten yritysten, jotta se ensimmäinen harjoittelupaikka saadaan ja sitä kautta aika monesti sitten työllistyminenkin on helpompaa.

Sitten ehkä tällainen näkemys tästä kansainvälisyydestä. Ei ole olemassa mitään semmoista maailmaa, missä esimerkiksi korkeakoulut enää nykyään voisivat pelata ilman kansainvälisyyskorttia. Mehän emme enää pärjää korkeakoulukentällä. Eli tavallaan se kysymys on kääntynyt niin päin, että jotta me pystytään pelaamaan sillä, että me saadaan sekä niitä kansainvälisiä opiskelijoita että suomalaisia opiskelijoita sinne yliopistoon taikka am-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

mattikorkeakouluun, niin pitää olla kilpailukykyinen koko Euroopan laajuuden tasolla, ja siinä se kansainvälisyys on erittäin tärkeä kriteeri.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Rantanen, Mari.

19.31 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Tehdään nyt ensinnäkin muutama asia selväksi. Kansainvälistyminen on aivan eri asia kuin se, mitä tällä vaalikaudella tehdään. Se, että opinnoissa on opiskelijavaihtoa, kansainvälisiä opiskelijoita, on aivan eri asia kuin se, millaisia lakiesityksiä tästä talosta on tällä vaalikaudella tullut ulos.

Otetaanpa vaikka esimerkiksi tämä, minkä edustaja Forsgrén tässä totesi, että ei tänne tulla opiskelemaan suomalaisten verorahoilla. Mutta juurihan te toitte tänne esityksen, joka meni läpi, jossa siis opiskelijalta edellytetään niitä tuloja enää yhdeksi vuodeksi. Heidän pitää osoittaa ne tulonsa, että he pystyvät olemaan täällä, yhden vuoden ajalta siinä vaiheessa, kun he hakevat sitä ensimmäistä lupaa, ja sen jälkeen heidän ei tarvitse sitä osoittaa. Ja kun tätä asiaa käsiteltiin hallintovaliokunnassa, niin Kela kertoi meille omassa asiantuntijalausunnossansa, että heillä on jo viitteitä siitä, että kun nämä henkilöt eivät saa opintososiaalisia etuuksia eli opintotukea ja opintolainaa, niin he käyttävät silloin viimeisistä toimeentuloa eli toimeentulotukea, Kelan toimeentulotukea, joka on hyvin erilainen järjestelmä kuin mikä on esimerkiksi suomalaisille opiskelijoille. Ja nyt tässä, kun äsken totesin, että ammattikorkeakouluissa on 10 000 hakijaa enemmän kuin viime vuonna ja nämä kaikki ovat EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta, niin kyllähän tässä jonkunäköinen kummallinen kannustin on. Ja kyllä, meille halutaan Suomeen tulla, mutta mikä se motiivi on? Meidän loistava koulutus, ihana ilmasto, mikä se mahtaa olla? [Vilhelm Junnila: Antelias sosiaaliturva ulkomaalaisille!] — Niin, saattaa olla, että se on antelias sosiaaliturva.

Sitten en malta olla tässä palaamatta eilisiin tilastoihin. Ensin vastaan tässä edustaja Norrbackille, että puhuin eilen, kun puhuin alle tuhannesta, tämän vuoden myönnettyistä kausityöntekijäluvista. Oletan, että edustaja Mäkynen puhui siitä, mitä ne ovat yleensä viime vuosina olleet, [Jukka Mäkynen: Keskimäärin!] ja oletan, että tämä luku on tällainen sen vuoksi, että ukrainalaiset, joita meillä paljon käy kausityössä, ovat täällä nyt tilapäisen suojelun oleskeluluvalla, jolla he saavat myös heti työskennellä, eli he eivät tarvitse silloin tätä kausityöntekijän oleskelulupaa. En tiedä faktaa tästä, mutta näin sopii varmastikin olettaa.

Mutta mennään sitten vielä tähän osajapulaan, tähän, että tarvitsemme osajajia ja kilpailemme heistä. Tänä vuonna 2022 Migri on myöntänyt 1 985 erityisasiantuntijan oleskelulupaa. Nämä henkilöt ovat sellaisia, joilla on työpaikka ja 3 000 euron minimipalkkavaade. Sinisiä kortteja, joissa palkkavaade on pikkasen reilu 4 800 euroa — heille on myönnetty tänä vuonna 315 myönteistä oleskelulupaa. Näistä äkkiseltään tulee noin 2 200, ja me puhumme näin pienestä summasta silloin, kun me puhumme niistä, joista me kilpailemme muiden maiden kanssa. Siis näin vähistä ihmismääristä. Nämä ovat niitä, joita perussuomalaisetkin voivat hyvin mielellään nähdä yrityksen palveluksessa. Mutta se ongelma on siinä, että meille ei tule heitä. Meille tulee kyllä kaikkia muita, meille tulee niitä ihmisiä, jotka tekevät matalapalkka-alojen tehtäviä.

Ja kun nyt mennään tähän faktaan — toistan tämän nyt, arvoisa puhemies, pahoittelen, toiseen kertaan — me saimme eduskunnassa työ- ja elinkeinoministeriön uudet työmarkkinaennusteet, ja tähän on aivan kammottavan näköistä. Siis meillä Uudellamaalla, johon suurin osa näistä ulkomaalaisista työntekijöistä tulee, ennustetaan, kuulkaapa, työttö-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

myyden kasvavan 26 prosenttia vuoteen 2024. Samaan aikaan syyskuun työ- ja elinkeinoministeriön työllisyyskatsaus kertoo meille, että syyskuussa oli Suomessa 232 900 työttöntä työnhakijaa. Kun työnhakijoita kaikkinsa oli yli 470 000 ja näistä työttömistä työnhakijoista on vieraskielisiä yli 49 000, niin minä sanon vain, että kun meillä on tällainen pompsi sekä työttömiä työnhakijoita että työnhakijoita, tällainen määrä vieraskielisiä ja meidän työttömyys tulee lisääntymään, niin kuin tiedämme, olemme menossa taantumaan, niin eihän tämä yhtälö ole millään lailla järkevä. Tätä osajapulahokemaa eivät tue mitkään tilastot. Eli valitettavasti sen lisäksi, että tilastot eivät tätä tue, näiden esitysten höttöisyys kertoo pikemminkin siitä, että kysymys on vimmaisesta, suorastaan kiilusilmäisestä maahanmuuton lisäämisestä, mikä myös näkyy tällä hetkellä meidän kaduillamme sekä suurissa kaupungeissa että pääkaupunkiseudulla. Täällä on kammottava turvallisuusongelma, ja tätä vastuuta ei pääse pakoon yhtään millään, mutta ainakaan tätä tilannetta ei pitäisi pahentaa, mitä tämä sali tekee koko ajan.

Sitten haluan vielä yhden asian sanoa, että kun tässä salissa kovin usein puhutaan, että tänne ei tule osaajia, kun perussuomalaiset sanoo sitä ja perussuomalaiset sanoo tätä, ja perussuomalaiset sitä ja perussuomalaiset tätä, niin kerronpa teille, että yhdenkään tulijan vika ei ole se, että hän tulee, hän pystyy käyttämään meidän järjestelmää hyödykseen. Se on yksin ja vain yksin tämän salin ja sellaisten vastuuttomien päättäjien vika, jotka näitä hullunkurisia lakiesityksiä tähän saliin tuovat. — Kiitos.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.